

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

★ Συνεχίζονται με εντατικό ρυθμό οι εργασίες της κατασκευής του φράγματος Ευήνου.

Περατώθηκε η σήραγγα εκτροπής του ποταμού και συνεχίζεται με γοργό ρυθμό η κατασκευή της σήραγγας μεταφοράς του νερού στη λίμνη Μόρνου.

★ Εν όψει της κατασκευής του φράγματος και την κατεδάφιση της γέφυρας, και για να μη διακοπή η συγκοινωνία, κατασκευάστηκε στα Καλαθέικα παρακαμπτήριος δρόμος για τη διέλευση των αυτοκινήτων από τον Άγιο Δημήτριο προς το Νεχώρι.

★ Για πρώτη φορά φέτος ύ-

στερα από πολλά - πολλά χρόνια μηχανήματα της Νομαρχίας καθάρισαν το δρόμο από Ψηλό Σταυρό μέχρι το χωριό και από το χωριό ως την Αράχοβα.

★ Ύστερα από ενέργειες του Προέδρου της Κοινότητας και άλλων συγχωριανών μας η Κοινοπραξία, που κατασκευάζει το φράγμα του Ευήνου, χαλικοστρώσε το δρόμο από Τσαπουρνιές ως το χωριό.

★ Μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου θα τελειώσει η ασφαλτοστρωση του δρόμου Δομνίστας - Ψηλού Σταυρού.

Ήδη έχουν ασφαλτοστρωθεί τα 2/3 του τμήματος αυτού.

★ Συνεχίζεται η ασφαλτοστρωση του δρόμου Ψηλού Σταυρού Αράχοβας.

Υπολογίζεται ότι με τις υπάρχουσες πιστώσεις θα κατασκευαστεί ασφαλτός μέχρι τη Μεγάλη Βρύση.

★ Στις 23 Αυγούστου 1993 υπογράφηκε από το ΥΠΕΧ ΩΔΕ πίστωση ενός δισεκατομμυρίου για την αποπεράτωση της ασφαλτοστρώσης από τη Μεγάλη Βρύση - Αράχοβα - Νεχώρι.

Ελπίζουμε να μην ανασταλούν οι διαδικασίες δημοπράτησης του έργου.

★ Ανέλαβε τα καθήκοντά της στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας η διδασκάλα Διδασκάλισσα Κουτσουμπίνα απ' το Αργίvio.

ΕΚΛΟΓΕΣ 1993

Τα αποτελέσματα των εκλογών της 10ης Οκτωβρίου στο χωριό μας έχουν ως εξής:

ΨΗΦΙΣΑΝ 169

ΠΗΡΑΝ:

N. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 102
ΠΑ.ΣΟ.Κ. 60
ΣΥΝ. 4
ΠΟΛ. Α. 2
Μ.Α.ΚΚΕ 1

Αναλυτικά οι σταυροί προτίμησης έχουν ως εξής:

N. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 50
Αλεξόπουλος Γ.

Δελγημήτσος Π. 6
Καραγκούνης Αν. 21
Κωσταράς Γρ. 21
Λαϊνάς Γερ. 1
Μαγγίνας Β. 2
Μιμήης Αρ. 8
Φωτόπουλος Χρ. 67

ΠΑ.ΣΟ.Κ. 7
Βερελής Χρ. 34
Δημητρακόπουλος Αθ. 18
Κοκκινόβασιλης Αθ. 1
Λάμπρος Κ. 1
Λούτρας Ι. 19
Ροκόφυλλος Χρ. 10
Σμυρλής — Διακατάς Χρ. 18
Τσιτσιμελής Στ. 3
Χαρδαλιάς Ι.

ΓΙΑΤΡΟΣΟΦΙΑ & ΡΕΜΕΝΤΙΑ

Η ΘΕΡΜΗ

Τη θερμή τη θυμάστε;
Ξεχνιέται ο χορός της;
«Αρχίναγε με το μόζισμα. Αναπιάζονταν τα κόκαλα κι απέ σου έδινε μίνια η χαοτάλω κι έφτανες στα πάτερα».

Κι ένα γοίκο ρούχα να πέταγαν απάνω σου, δεν έλεγες να ζεσταθείς.

Αμ κι εκείνη η αλοή!
Πίνεται το φαρκάκι;
Φαρμάκι; Φαρμάκι! αλλά μήπως σ' άφηνε η σακαή;
Πού πήγαινε, πού γύριζε... «τρίτοήμερα κονάκι».

Τρίτοήμερα!... Λίγοι ήταν οι τυχεροί. Οι άλλοι, οι πολλοί, από δυο θερμές πέρναγαν τη μέρα.

Μετά τον πόλεμο πάει κι αυτή, εξαφανίστηκε.

Τα φάρμακα, λένε οι γιατροί, την έδιωξαν και τα εντομοκτόνα.

Μην τους πιστεύετε. Λόγια είναι αυτά, να λένε πως κάτι φκιάνουνε κι αυτοί.

Την έσκιαζε η μπαρούτη κι ας λένε ότι, θέλουν οι γιατροί. Μάλιστα η μπαρούτη!

Κάτι ήξεραν οι παλιοί.

Για να περάσει η θερμή, πέταγαν λίγη μπαρούτη στη φωτιά και τόμως φούντωνε πέρναγαν τον άρρωστο πάνω απ' την «χανταβάρα». Η θερμή σκιάζεταν τη φωτιά και έφευγε.

Στον πόλεμο, που λέτε, κάπκε μπαρούτη και μπαρούτη!...

—Ετούτοι δω, είπε η θερμή, δεν έχουνε μυαλό...

Δε φτάνει που ξεθερμιοούνται μεταξύ τους, θα βάλουν και σε μένανε φωτιά...

Πήρε λοιπόν τα μάτια της και πάει...

Τώρα λένε, ξεθάρεψε και κάνει την εμφάνισή της κάπου - κάπου.

Αμ δε θα γίνει το κατήρι της!

Ξέρουν τι κάνουνε οι δυνατοί της γής!

Καίνε δω, κει από κάμποση μπαρούτη, για να τη σκιάζουνε προσωρινά, όσο να πάρουνε φωτιά στον τρίτο πόλεμο και τότε... Σαν της κρατάει ξανακοπιάζει.

π.μ.

Β' Πολιτιστική και Πατριδογνωστική εξόρμηση της Ο.ΣΥ.Ν. (Ομοσπονδία συλλόγων Ναυπακτίας)

— Μετά την Α' εξόρμηση (8-9.6.91) στα ορεινά της Ναυπακτίας, πραγματοποιήθηκε και η Β' εξόρμηση σε μερικά χωριά της Νότιας Ναυπακτίας στις 19 και 20 Ιουνίου έ.έ.

Την αποστολή αποτελούσαν ο Πρόεδρος του εποπτικού Συμβουλίου της Ο.Σ.Υ.Ν. και Πρόεδρος της Εταιρείας Ναυπακτιακών μελετών κ. Χαράλ. Χαλαλαμπόπουλος, ο Πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου της Ο.Σ.Υ.Ν. Γεράσιμος Μούρτος και τα μέλη Δ. Παπαδόπουλος, Ντ. Μακρυγιάννης, Γ.

Γαλανόπουλος, Χρ. Σπηλιώτης, Γ. Γωρόσης, Γ. Χαντζής και Κων(νος) Μάντης.

Επίσης συμμετέχον και αντιπρόσωποι διαφόρων Ναυπακτιακών Συλλόγων, δύο Φιλολόγοι Καθηγητές κ.λπ.

— Στο Αντίρριο η αποστολή ενισχύθηκε και με τον Γιαν. Χαλάτση, Δ'ντή της Παπαχαλαλμπειας βιβλιοθήκης Ναυπάκτιον και τον Δ. Ταμπάκη Δημοτικό Σχολείο Αντιρρίου.

Στο Δημαρχείο Αντιρρίου, μας περίμενε ο Δήμαρχος Αντιρρίου κ. Π. Παπαμιχαήλ, ο οποίος μας ξενάγησε στο Κάστρο του Αντιρρίου, στο περιώνυμο Καστέλι της Ρούμελης.

Έκπληξη προκάλεσε ότι ο εσωτερικός χώρος του Κάστρου έχει έκταση πάνω από 13 στρέμματα. Παρά τις κάποιες αναστηλωτικές επεμβάσεις ο χώρος είναι εγκαταλειμμένος.

— Στην συνέχεια επισκεφθήκαμε το ΜΟΛΥΚΕΙΟ, ό-

πον 3 χιλιόμετρα έξω από το χωριό βρίσκεται η Μονή Αγ. Γεωργίου. Η πανοραμική θέα ήταν η πρώτη μας ευχαρίστηση έκπληξη.

Στη Μονή του Αγ. Γεωργίου υπήρχε βυζαντινή μονή, που όμως καταστράφηκε κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας.

Μετά το Μολύκειο επισκεφθήκαμε το Παλαιόκαστρο της Μακένειας. Ένας λόφος, πιθανώς το «ΜΑΚΥΝΙΟΝ» του Πλίνιου, που λέγχει ολόκληρη την περιοχή και τον Πατραϊκό κόλπο. Εδώ έγιναν ανασκαφές από τον προϊστάμενο της ΣΤ' Εφορείας Α. Κολώνια και αποκαλύφθηκε ένα θανμάσιο θέατρο, αρχαίος ναός, και άλλες εγκαταστάσεις, ως και η περίμετρος του Κάστρου. Η πόλη χρονολογείται από τον 3ο π.Χ. αιώνα.

— Από την Μακένεια φτάσαμε στην «Παναρία Παναξιώτισσα» Γαβρολίμνης. Στη συνέχεια στη 4η σελίδα

«ΝΕΧΩΡΙ ΤΟ ΚΑΜΑΡΙ ΜΑΣ»

Διατίθεται από το γραφείο του Συλλόγου μας το βιβλίο του ΔΗΜΗΤΡΗ ΝΤΟΥΖΟΥ: «ΝΕΧΩΡΙ ΤΟ ΚΑΜΑΡΙ ΜΑΣ».

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου συχαίρει το συγγραφέα για το έργο του και τον ευχαριστεί για την προσφορά του στο Σύλλογο, αφού τα έσοδα από την πώληση του βιβλίου θα είναι για το Σύλλογό μας.

Το βιβλίο εκδόθηκε με δαπάνες του Συλλόγου της Αμερικής.

Το Δ. Σ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Το Π.Κ.Ρ. διοργάνωσε και πραγματοποίησε στις 25.10.93 εκδήλωση εορτασμού της Εθνικής Επετείου της 28ης Οκτωβρίου 1940, στην αίθουσα «ΔΕΛΦΟΙ».

Το πρόγραμμα περιελάμβανε χαιρετισμό Προέδρου, προλόγισμα της εκδήλωσης και κυρία ομιλία με θέμα «Ο Μ. Αλέξανδρος, με το σπαθί και το Πνεύμα στην αναζήτηση Κοσμογονικών Μεταρρυθμίσεων».

Το Εθνικο - πατριωτικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με χορούς της Ρούμελης, από γνωστό χορευτικό συγκρότημα.

Στην εκδήλωση αυτή παρέβησαν οι συγχωριανοί μας κ. Αλ. Φλώρος, κ. και κα Δημ. Ντούζου και κ. Ν. Μπαζιώνης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Στις 29 Ιουλίου 1993 ο Σύλλογός μας παρέθεσε δείπνο στους εκπροσώπους της Κοινοπραξίας, που κατασκευάζει το φράγμα του Εύηνου, στο κατάστημα του κ. Κ. Φούρλα στο χωριό μας.

Με το δείπνο ο Σύλλογός μας θέλησε, να ευχαριστήσει έμπρακτα την Κοινοπραξία, που είχε την καλοσύνη να χαλικοστρώσει το τμήμα του δρόμου από τα Λιμστά ως το χωριό και για άλλες μικροεξυπηρετήσεις, που παρέχει στο χωριό μας.

Στο δείπνο παραβρέθηκαν

πέρα από τους εκπροσώπους της Κοινοπραξίας, ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Κοινότητας Σ. Χολέβας και Ηρ. Γρίβας, ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Νεοχωριτών Αμερικής Χρ. Αλπογιάννης και εκ μέρους του Συλλόγου μας ο σύμβουλος Γ. Καλαθάς και ο Κ. Μάντης, που ευχαρίστησε τους καλεσμένους και εκ μέρους της Κοινότητας και τον Συλλόγο για το ενδιαφέρον που δείχνουν για το Χωριό μας και για τη βοήθεια που προσφέρουν σ' αυτό.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η κ. Θεοδοσία Γ. Μάντη γέννησε κοριτσάκι.
— Η κ. Ευθυμία Χρ. Πατερέκα γέννησε αγοράκι.
— Κοριτσάκι γέννησε η κ. Ντόροθυ Μαραγκού (το γένος Γεωρ. Λαζοδήμου).
— Κοριτσάκι γέννησε η κ. Αικατερίνη Μεντρέκα (το γένος Γεωργ. Γιάνναρη).
— Η κ. Νταΐζη Τσίτσιτς (το γένος Νικ. Γιάνναρη) γέννησε κοριτσάκι.

Στους ευτυχείς γονείς ευχόμαστε να ζήσουν τα νεογέννητα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Ο κ. Κων) νος Λάλας βάπτισε το αγοράκι των Χρήστου και Ευθυμίας Πατερέκα και το ονόμασε Νικόλαο.
— Ο κ. Αθανάσιος Γεωργίου βάπτισε το κοριτσάκι των Παναγιώτη και Αικατερίνης Μεντρέκα και το ονόμασε Διαμαντούλα.
— Η κ. Πλυκερία Αρ. Πανάγου βάπτισε το αγοράκι των Γεωργίου και Ευαγγελίας Βέλλιου και το ονόμασε Κωνσταντίνο.
— Οι Θεόδωρος Εύστρας και Μαρία Βυρίνη βάπτισαν το αγοράκι των Λουκά και Τασίας Μανάγια (το γένος Φωτ. Μέμου) και το ονόμασαν Κωνσταντίνο.

— Στην Αμερική ο κ. Νικόλαος Καραγιάννης βάπτισε το αγοράκι του Ιωάν. Α. Καραγιάννη και το ονόμασε Νικόλαο.

Ευχές στους ευτυχείς γονείς.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

- Έδωσαν υπόσχεση γάμου:
— Ο κ. Ευάγγελος Χαριμαντζής και η δ. Ραλού Πανούσου.
— Ο κ. Βασίλειος Μέρμηγκας και η δ. Δώρα Μέρμηγκα.

Τους ευχόμαστε καλά στέφανα.

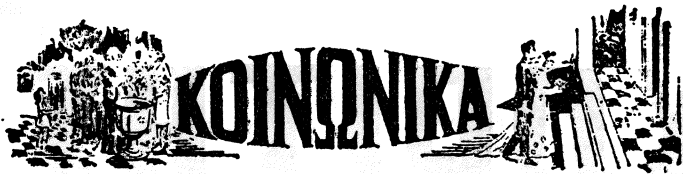
ΓΑΜΟΙ

- Έγιναν οι γάμοι:
— Στη Ναύπακτο, της δ. Γιαννίτσας Χαριμαντζή και του κ. Ηλία Τσιλογιάννη.
— Στο Νεχώρι, της δ. Ευαγγελίας Πανάγου και του κ. Ευαγγέλου Νατσόπουλου.
— Στο Μεσολόγγι, της δ. Μάρθας Τέλιου (το γένος Καλλιόπης Μάρρου) και του κ. Νικολάου Σπανού.
— Στην Αθήνα, της Παναγιώτας Αθ. Βλάχου και του κ. Φιλίππου Βαρβέρη.
— Του κ. Βασιλείου Κατσαντώνη (το γένος Μαρίας Τζαχρήστου) και της δ. Βαρβάρας THE NESIU MARIA MEILNHOFE
— Του κ. Θεόδωρου Ν. Καλαθά και της δ. Μόσχα Γλυγού.
— Του κ. Νικολ. Γ. Τζιντζέλη και της δ. Γεωργίας Κρέτσου.

Στα νέα ζευγάρια ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Πέθαναν και κηδεύτηκαν:
— Στο Ευηνοχώρι Μεσολογγίου

ο Γεώργιος Πιστιόλης.

— Στην Αθήνα η Εύνη Κωσταρά.

— Στην Αθήνα ο Ηλίας Ζεύλας σύζυγος της Βασιλικής το γένος Συρσίρη.

— Στη Λαμία και κηδεύτηκε στο χωριό η Ευθυμία χα Αριστ. Πανάγου.

— Στην Αθήνα η Βασιλική Γεωργ. Φούρλα.

Στις οικογένειες των εκλιπόντων συλλυπητήρια.

ΠΗΡΑΝ ΠΤΥΧΙΟ

— Ο Κων) νος Εύκης πήρε το πτυχίο του ηλεκτρονικού Αυτοματισμού ΤΕΙ Πειραιώς. Στη συνέχεια έφυγε για μεταπτυχιακή σπουδή στην Αγγλία.

— Η Βασιλική Τέλιου (το γένος Καλλιόπης Μάρρου) πήρε το πτυχίο Φυσικής Παραγωγής ΤΕΙ Φλώρινας.

— Ο Νικόλαος Γ. Γιάνναρης πήρε το Μάστερ της Αγγλικής Γλώσσας.

Τους ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΟΙ

Παρουσιάστηκαν και υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία οι:

- Νικόλαος Ι. Λούπας.
— Αθανάσιος Κ. Φούρλας και
— Γεώργιος Δ. Πλάκας.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΜΑΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

— Ο κ. Νίκος Μπαζιώνης, προσέφερε στο Σύλλογο δρχ. 5.000 εις μνήμην του θείου του Αθανασίου Β. Μάλλιου.

— Στη μνήμη της προσφιλούς μας ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ Γ. ΦΟΥΡΛΑ δρχ. 10.000, Παντελής — Σοφία Παπαχρήστου.

— 30.000 δρχ. από την οικογένεια Γεωργίου Κουδελά στη μνήμη της πολυαγαπημένης της ανιψιάς ΕΕΝΗΣ ΚΩΣΤΑΡΑ.

— 20.000 δρχ. από Γεώργιο Φτερούγα στη μνήμη της γυναίκας του ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΦΤΕΡΟΥΓΑ.

— Στη μνήμη ΚΟΥΛΑΣ Γ. ΦΟΥΡΛΑ οι αδελφοί Αποστόλου Γιάνναρη προσέφεραν στο Σύλλογό μας το ποσό των 200 δολλορίων.

— Στη μνήμη ΚΟΥΛΑΣ Γ. ΦΟΥΡΛΑ οι αδελφοί Φλώρου προσέφεραν στο Σύλλογό μας το ποσό των 10.000 δρχ.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

— Αικατερίνη Πατρίκαλου, (το γένος Κ. Α. Λειβαδίτη) δρχ. 2.000.

— Σούλα Σκασίλα (το γένος Κ. Α. Λειβαδίτη) δρχ. 1.000.

— Κων) νος Αθ. Λειβαδίτης δρχ. 1.000.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

— Στη μνήμη της αλησμόνητης ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ Γ. ΦΟΥΡΛΑ, κα τατέθηκαν στον Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου Νεοχωρίου Ναυπακτίας:

— Από την οικογένειά της: Γεώργιο — Δημήτρη — Κώστα Φούρλα δρχ. 100.000.

— Από τα αδελφία της Μαγδαληνή και Κων) νο Καραγιάννη δρχ. 10.000.

— Από την κ. Μαρίκα και τον κ. Πέτρο Στάγκο δρχ. 20.000.

— Στη μνήμη ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΑΛΑΦΟΥΤΑ πρόσφεραν στον Ιερό Ναό του χωριού μας:

— Τασία Καλαθά 20
— Βασίλειος και Βασιλική Ζάχου 50

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Τα 100 δολ., που πρόσφεραν τα παιδιά του ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΑΛΑΦΟΥΤΑ στη μνήμη του πατέρα τους, τα πρόσφεραν στο Σύλλογό μας και όχι στον Ιερό Ναό του Χωριού μας, όπως εκ παραδρομής γράφτηκε στο προηγούμενο φύλλο του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ».

Τους ευχαριστούμε και ζητάμε συγγνώμη για το λάθος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

— Ευχαριστούμε θερμά όλους τους χωριανούς μας, που συμπαραστάθηκαν στην ασθένεια της πολυαγαπημένης μας συζύγου και μητέρας

ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ Γ. ΦΟΥΡΛΑ και συμμετείχαν στο πένθος μας για το θάνατό της.

— Θερμά ευχαριστούμε όλους τους χωριανούς μας, που συμμετείχαν στο πένθος μας για τον θάνατο του πολυαγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΤΟΥΖΟΥ

Η σύζυγος: Ελένη Γ. Ντούζου.

Τα παιδιά: Γρηγόρης και Βασιλική Ντούζου, Θανάσης και Κατίνα Ντούζου, Βάσσω και Παναγιώτης Κοκορόγιαννης, Μαγδαληνή και Φώτιος Σπυρόπουλος.

Τα εγγόνια.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

— Η Μαρία Κλ. Χατζηνικολάου (το γένος Ντούζου), 18 ετών, τελειώνοντας το Α' έτος της φοίτησής της στην Βασιλική Ακαδημία Λορού στο Λονδίνο, πήρε σε μεγάλη εκδήλωση το βραβείο του Α' έτους επειδή αρίστευσε και βγήκε πρώτη. Το τιμητικό δίπλωμα της απένειμε η εκπρόσωπος της Βασιλίσσας Ελισάβετ, παρουσία του Δημάρχου του Λονδίνου και πλήθος επισήμων. Ακολούθησε χορευτική παράσταση στην οποία πρωταγων

νίστησε η Μαρία Χατζηνικολάου.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΑΙ ΤΟΝ «ΝΕΧΩΡΙΤΗ»

Νικόλαος Δ. Μπαλαφούτας	Δρχ. 3000
Δημήτριος Μπαλαφούτας	1000
Ιωάν. Παπακωνσταντίνου	5000
Τασία Παπουτσή	2000
Τασία Ι. Σπανού	5000
Καίτη Ντάφυλλου	1000
Γεώργιος Δασκαλάκης	5000
Νικόλαος Χρ. Πατερέκας	3000
Γεώργιος Ψαρράς	1000
Τούλα Δ. Γιαννάκου	2000
Ευαγγελία Κοτσώνη (το γένος Δ. Γιαννάκου)	3000
Αθανάσιος Αγγελής	2000
Ιωάν. Χρ. Πατερέκας	2000
Χρήστος Ν. Πατερέκας	5000
Νικόλ. Κατσαντώνης	2000
Νικόλ. Α. Καρανδρίκας	2000
Κωνσταντίνος Γιάννης	5000
Φλώρα Βίστα (το γένος Κ. Φούρλα)	2500
Δημήτρης Βίτσας	2500
Ανδρέας Ασημάκης	3000
Κων) νος Σ. Μασγάλας	2000
Νικόλαος Α. Μαρούδας	5000
Νικόλ. Θ. Μαζιάς	5000
Κων) νος Κολοκυθάς	5000
Γεώργ. Χαριμαντζής	5000
Σωτήρης Χολέβας	1500
Ιωάννης Τσώλης και Ελένη Καπράνου	5000
Ιωάννης Ζηνέλης	5000
Χρήστος Γραβάνης	10000
Τούλα Μπουροτσάκη	2500
Αγλαΐα Κουκουζιού	2500
—Φωλιά	2500
Αθανασία Δ. Θεοφάνη	3000
Κων) νος Ν. Καραγιάννης	5000
Γεώργιος Παπουτσή	10000
Κώστας Παπουτσή	5000
Βασίλης Κώτσαλος	10000
Λουκά Μανάγια	3000
Κική Ντούζου —Χατζηνικολάου	2000
Ευαγγελία Ι. Σπανού	5000
Παιδιά της Ευαγγελίας Ι. Σπανού	5000
Κων) νος Κρανιάς	2500
Μαγδαληνή Γιοδανοπούλου	2500
Ντίνα Πουλοπούλου (το γένος Ε. Τζαχρήστου)	5000
Χρήστος Συρσίρης	100
Βασιλική Στεργίου	Δολ. 15
Δημήτρης Θ. Μάλλιος	20
Ιωάννης Δ. Μάλλιος	20
Θωμάς Δ. Μάλλιος	20
Γεώργιος Δ. Μάλλιος	20
Δήμητρα Β. Παπουτσή	20
Γεώργιος Ζηνέλης	20
Σωτηρία Λαμνάτου (το γένος Ι. Ζάχου)	25
Όλγα Ν. Πανάγου	20
Γεώργιος Παπακώστας	50
Βασίλης Δήμου	30
Ευγενία Απ. Καραγιάννη	20
Ιωάννης Ε. Πανάγος	30
Ιωάννης Θ. Μάλλιος	50

Μαρία Μούγια	20
Μαγδαληνή Δρίδα	20
Νικόλαος Χολέβας	20
Όλγα Ράμου	10
Ιωάννης Νικ. Λειβαδίτης	20
Χρήστος Αλπογιάννης	20
Μαγδαληνή Πλακάτου	10
Νικόλαος Σκεπαρινάς	20

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

—Κώστας — Δημήτρης και Αγλαΐα Σαλτού εις μνήμη Κούλας Φούρλα δρχ. 10.000.

— Γεώργιος Μάρρος εις μνήμη της γυναίκας του Βασιλικής δρχ. 10.000.

— Παναγιώτα, Αθανάσιος και Παύλος Βλάχος εις μνήμη της Μαρίας Α. Γιάνναρη δρχ. 15.000.

— Φωφώ Σούζια — Κώτσαλου εις μνήμη Κούλας Γ. Φούρλα δρχ. 5.000.

— Νικόλαος Λειβαδίτης εις μνήμη Κούλας Γ. Φούρλα δρχ. 5.000.

— Αυγερίου Γιαννούλα εις μνήμη Γεωργίου Πανάγου δρχ. 5.000.

— Αυγερίου Γιαννούλα εις μνήμη Κούλας Γ. Φούρλα δρχ. 5.000.

— Γεώργιος Φτερούγας εις μνήμη Κούλας Γ. Φούρλα δρχ. 20.000.

Βούλα Καλλιὰ εις μνήμη Κούλας Γ. Φούρλα δρχ. 5.000.

— Ευαγγελία Ι. Σπανού εις μνήμη του συζύγου της Ιωάννου Σπανού δρχ. 10.000.

— Εις μνήμην Γεωργίου Πανάγου από σύζυγό του και παιδιά του δολ. 50.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΤΟΥΖΟΥ

Οι κάτωθι Οικογένειες προσέφεραν εις μνήμη Γεωργίου Ντούζου:

— Κεντρωτή Νίκου	5000
— Σούλη Παναγ.	2000
— Βαμβακά Μιχ.	5000
— Ντούζου Γρ. του Δ.	10000
— Γιαννάκου Ζαχαρία	5000
— Χρονοπούλου Ι και Σπανού Δ. του Ιω.	10000
— Βήχου Λουλούδη	5000
— Σωτηρίου Χολέβα	5000

Δολ.
— Γιαννάκος Ιωάννης 50
— Τσίγκας Αθανάσιος 20
— Γιαννάκος Γεώργ. του Ι. 30
— Εις μνήμην Γεωργίου Ντούζου από Μαρία Παπουτσή 30 δολάρια.

— Εις μνήμην Γεωργίου Ντούζου από ιερέα Ιωάννη Πρωτόπαππα και το Συμβούλιο Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Κλίβελαντ 80 δολ.

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ

Ο Σύλλογος βοηθά το χωριό, διατηρεί τη σύμφωνη των σχέσεων των άπανταχού συγχωριανών, τρέχει στους άσθενείς, παρευρίσκεται σε ευχάριστες και δυσάρεστες περιπτώσεις των συγχωριανών και καλλιεργεί την αγάπη των Νεχωριτών.

Εάν πιστεύεις και σύ στα άνωτέρω, γράψου μέλος του Συλλόγου σου, για ήθική και υλική συμπαράσταση. Ο Σύλλογος είναι πάντα κοντά στους Νεχωρίτες, ως έρθουν και αυτοί κοντά του.

ΙΣΤΟΡΙΑ & ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ «ΣΤΑΥΡΟΣ» ΚΑΙ «ΨΗΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ» (Ζώσιμο και σταύρωμα του χωριού)

Τα τοπωνύμια του Νεοχωριού Σταυρός (στη ΝΔ. άκρη του χωριού, όπου τα Μπαλαφταϊκά σπήτσια) και Ψηλός Σταυρός (το διάσελο στα σύνορα Νεοχωριού - Δομνίστας) σχετίζονται με δυο παλιά και λησμονημένα έθιμα: το ζώσιμο χωριού και το σταύρωμα χωριού. Δηλ. για να φυλάξουν το χωριό από θανατικό (πανούκλα, χολέρα, θλογιά) «τό ζωναν» ή «τό σταύρωναν».

1. «Έπεσε —λέει ο λόγος ο παλιός— πανούκλα στα χωριά και δεν άνέμεικε ποδάρι. Και τι να κάμουνε να γλυτώσουν οι χωριανοί; Είπαν να ζώσουνε το χωριό ν' άμποδίσουνε την ασθένεια να εισχωρέσει. Έζεψαν δυο μοσκάρια άσπράντιγα και με σιδεράλετρο χάραξαν αυλακιά γυροβολία στο χωριό. Ξεκίνησαν και αποτελείωσαν στο ίδιο μέρος. Έθαψαν εκεί τα μοσκάρια ούλο με τ' αλέτρι κι έμπηξαν έναν μεγάλο σταυρό. Και το λέμε ακόμα ως τα σήμερα: στο Σταυρό. Το μολόγαγε ή σχωρεμένη ή μανούλα μου».

(Από τη Βαγγέλω Μέμου —Μεμαρσιτείδαίνα— 1963).

Η παράδοση άπικεί κάποιον από τις φοβερές επιδημίες πανούκλας που ξεκλήριζαν χώρες και χωριά επί τουρκοκρατίας. Από μιάν ένθύμιση: «1742 έν μη νί Μαρτίω 13 έποίηκε το θανατικό εις τόν Έπακτον και άπόθαναν δύο χιλιάδες κόσμος» (περιοδ. «Ελληνικά», ΙΙ (1939) 84).

Ίσως όμως το τοπωνύμιο «Σταυρός» να έχει σχέση, όχι με «ζώσιμο», αλλά με «σταύρωμα» του χωριού. Γράφει ο Καρακάβιτας το 1890: «Όλα τα χωριά των Κραθάρων είναι σταυρωμένα. Παντού διήλθον έδλεπα έν περίοπτη θέσει, επί των τεσσάρων σημείων του όρίζοντος, όρθίους ξύλινους σταυρούς, διατηρουμένους από της έποχής της χολέρας». (Άπαντα, σελ. 1624, έκδ. Ζαχαροπούλου). Πάντως ούτε περίοπτη ή θέση είναι ούτε και είσοδος του χωριού, ούτε και σταυροδρόμι (σταυροδρόμι έγινε από το 1956 που ή δημοσιά έκοψε κάθετα τόν παλιό βατό δρόμο).

(Παρόμοια παράδοση, αλλά για γκαίνιση χωριού, τη Ζελίστα (Κυδωνιά) Ναυπακτίας καταγράφει ο Λουκόπουλος «Λαογραφία» 5, σελ. 437, άριθ. 20).

Και άπλό ζώσιμο, χωρίς σταύρωμα, παραδίδεται: «Ακούστηκε, κάποτε, χολέρα στα μέρη μας. Στο Μισο-

λόγγι, στο Βραχώρι, στα καμποχώρια δε βόδωναν να θάψουν. Λένε οι παπάδες. — Να ζώσουμε το χωριό, χριστιανοί, αλλιώς δε γλυτώνουμε.

— Έτσι άς κάμουμε.

Βάρεσαν οι καμπάνες, συνάχτηκαν οι χωριανοί στην Παναγιά κι έκαμαν άγιασμό. Κι άπέ, μπροστά οι παπάδες με το σταυρό και την άγιαστούρα κι αποκοντά ο κόσμος, ήφεραν γυροβολία το χωριό ψέλλνοντας, μικροί — μεγάλοι, «Σώσον, Κύριε, τόν λαόν σου...» Κι ή χολέρα δε ζύγωσε. Το είχα άκουστά άπ' τόν πατεράκη μ'» (Από τη Μάρω Χαρμαντζή).

Η παράδοση είναι νεότερη και θυμίζει την επιδημία χολέρας του 1854. Διαβάζουμε στην «Ίερά Διήγηση» της Προυσιώτισσας (σελ. 97, έκδ. Ε', Άθ. 1924): «Κατά το έτος 1854 ένέσχεψεν έν Άγρινίω και διεδόθη εις όλην την πόλιν ή φοβερά ασθένεια χολέρα, ή όποία έν μικρή χρονική διαστήματι έθανάτωσε πολλούς κατοίκους της πόλεως. Οι κάτοικοι... άπεφάσισαν να καλέσωσι την Άγίαν Εικόνα εκ Προυσού, την όποιαν υπεδέχθησαν μετά μεγάλης πίστεως και πολλών δακρύων. Μετά τινες παρακλήσεις προς την Θεοτόκον ένώπιον της θαυματουργού Εικόνας Αυτής, οι θάνατοι ήρξαντο να όλιγοστεύουν επαισθητώς και με τα έλαχίστας ήμέρας εξέλιπον έντελώς».

Όπου τα παλιά σταυρώματα, έχομε ύστερώτερα έκκλησιές ή 'κόνισματα. Έτσι το Νεχώρι μας «τό φυλάνε» από Παλιονέχωρο μεριά ή «Παναγιά», από τα Τερνοχώρια το ζωκλήσι («Αγιο Απόστολο»), από το χωριό Άγιο Δημήτριο το ζωκλήσι («Αϊ - Γιάννης»), από την Άράχοβα το 'κόνισμα «Αϊ - Γιώργης». (Το 'κόνισμα προς τη Σπηλιά είναι της «Παναγιάς», λαθεμένα οι νεώτεροι το λέμε κι αυτό «Αϊ - Γιώργη»). Η παλιά εικόνα της Παναγιάς δεν ύπάρχει. Κάποιος εύσεβής χριστιανός, χωριανός ή περαστικός, την πήρε.

2. Για το τοπωνύμιο «Ψηλός Σταυρός» έχομε τρεις αίτιολογικές παραδόσεις.

Η πρώτη: «Δέν έπαρχαν, καμμένε, νιά βολά νέ γιατροί, νέ γιατρικά. Με τα ρε μέντια και με τα θεοτικά πολέμαγε να σωθεί ο κοσμάκης. Θέριζε, λέει, «κείθε» το θανατικό. Σηκώνονται κι οι χωριανοί μας —θα ήταν, λέω, τότε πόμειναν στο Παλιονέχωρο— και πάνε στο

διάσελο κατάστρατα και σταίνουν έναν ξύλινο ψηλό σταυρό, να μη διαβεί δώθε το κακό. Σάπισε ο σταυρός, πάει. Τ' όνομα όμως άνέμεικε και το λέμε ακόμα: στόν Ψηλό Σταυρό». (Από τόν Κώστα Λαζοδήμο — 1963).

Η δεύτερη: «Εκεί, λέει, που πρωτανάντιζε ο ξένος σε χωριό, έστειναν οι παλιοί έναν σταυρό να φυλάει το χωριό από το κακό μάτι. Ένα τέτοιο σταυρό είχαν στήσει κι οι Παλιονέχωριοι στο διάσελο. Και το λέμε ακόμα: στόν Ψηλό Σταυρό». (Από το Νάσιο Λόν — 1963).

Η τρίτη: «Τη ράχη που διασελώνουμε κά' τη Ντομνίστα την είπαν, λέει, «Ψηλό Σταυρό», γιατί είχαν στήσει οι παλιοί έναν ξύλινο σταυρό να μετράνε το χιόνι —έτσι το είχα άϊκούσει ένγώ. Ο σιδερένιος σταυρός που ναι καρφωμένος στόν έλατο, είναι επί των ήμερών μου» (Από τόν πατέρα μου).

Οι δυο πρώτες παραδόσεις μαρτυράνε παλιό «σταύρωμα» προς άποτροπή κακού. Για τη δεύτερη θυμίζω το τροπάρι «Κύριε, όπλον κατά του διαβόλου τόν σταυρόν Σου ήμιν δέδωκας...» (στιχηρό του πλ. α' ήκου). Η τρίτη αίτιολογεί το τοπωνύμιο λογικά, δηλ. όχι λαϊκά.

Άς διευκρινισθεί πώς «Ψηλός Σταυρός» (ύψ. 1340 μ.) όνομάζεται κυρίως το διάσελο, ο αύχένος, το χαμηλότερο σημείο της ράχης, αλλά, κατ' επέκταση, και όλη ή κορυφογραμμή στα όρια Ναυπακτίας και Εύρυτανίας. Ήταν και είναι υποχρεωτική διάβαση. Άποδώ πέραγε ο λεγόμενος Τουρ κόδρομος από Καρπενήσι προς Δ. Κραθαροχώρια και, συνέχεια, προς πεδινήν Αιτωλία. Άποδώ διέρχονται και οι ύπ' άριθ. 24 και 25 έπαρχιακοί αυτοκινητόδρομοι.

Το τοπωνύμιο σημειώνεται και σε έγγραφο του 1829: έφάνησαν μερικοί λησται εις τα μεταξύ Καρπενησίου και Κραθάρων σύνορα, πλησίον της Ράχοβας εις την θέσιν όνομαζομένη Ύψηλός Σταυρός και έγύμνωσαν ικανούς όδοιπόρους» (ΓΑΚ — Καποδ. Πλ. Τοπ. Φ. 5). Κατά τα χρόνια 1946—49 στόν Ψηλό Σταυρό έγιναν φονικές συγκρούσεις μεταξύ έθνικού στρατού και κομμουνιστών άνταρτών. Και ή φοβερή και άποτρόπαιη σφαγή της 5ης Μαΐου 1947: οι άντάρτες έ-

ΠΕΡΙ ΜΟΥΤΑΣ

1. — Μούτα λέμε το φανταστικό κακοποιό όν, που τρώει τα κλαψιάδικα, τα γκορινιάδικα, τα σκανταλιάδικα παιδάκια. Είναι ή Μορμώ των αρχαίων. «Μ...μ...μ... ήρθι ή μούτα να σι πάρ'!» φοβίζουμε και φοβερίζουμε το μικρό. Και ήσυχάζει. Συνήθως πάει κάποιος και γρατσουνάει στην πόρτα ή στο παραθύρι, κάνοντας μ...μ...μ... «Κακοπόπαθα! χλοπαθιέται τάχα ή μάννα ήρθι ή μούτα να μ' τού πάρ' τον πιδί! Φεόρα, μούτα, τού πιδί μ' κάν' νάν'! Και το κρόβει. Κι αυτό λουφάζει.

(Μούτα λέμε και το πικρό σκοτάδι: «Είνι μούτα, δέ γλέπς οίδι το δάχλον σ'». Μορτες (στον πληθ.) λέμε τα φαντάσματα: «δε θραίνονν δξον τ' νήχια, σκιά ζομι να μη μι φάνι οι μούτες». Άλλες φράσεις: «έβραλι τ' μούτα»=δεν μιλάει, σιώπησε, θουβάθηκε, το θούλωσε. Και προστακτικά: «βγάλι τ' μούτα»=σκάσε, μη μιλάς. Μούτα στα μπουλιάρικα λέγεται ή φωτογραφία).

2. — Και δυο «τυλοσπυραϊκά» κοιντοκέφαλα περι μούτας:

1

Το μικρό έκλαιγε άσταμάτητα. Ντέ άποδώ, ντέ άποκεί να λουφάξει, τίποτα. Πάει κι ο πατέρας του και γρατσούνανε στην πόρτα, κάνοντας τή μούτα μ...μ...μ... Κι ή μάννα: —Νά φας κακά, μούτα, τού πιδί κάν' νάν'!

2

Ο άντρας, λέει, ξενόχταγε συχνά όξω με τα πρόμα-

τα κι ή γυναίκα, που της άρεναν τα ξινά, συμμάζωνε άλλον στο σπίτι. Ένα βράδυ όμως ήρθε ο άντρας της άνεπέντεχα. Νά, σε λίγο κι ο καφαντάρης (=άγαπητός) γρατσούνανε στην πόρτα ν' άποδ' άνοίξει. Μιά τσιμπία στο μικρό ή παμπόνηρη Έθα, «ούάα, ούάα» τα κλάματα το μικρό. «Σούτ, σούτ, ή μούτα, ήρθι ή μούτα να σι φάει!» Και, τάχα, το νανούριζε:

«Φεόρα, μούτα, φεόρα, μούτα (τα κι ήρθι άπόφι ού τατάς κι άμα φέβγει ού τατάς έλα, μούτα, να τού φας». Ο φίλος κατάλαβε, ο άντρας της γού.

3. — Γνωστότατο κι ένα σατιρικό τραγουδάκι (άπο λυτό):

«Τό ποιός τόν κρόβει το (μάνταλο —τό νάνι, το νάνι, το νάνι, το νάνι— και το μικρό παιδάκι

ν' άπόψε ήρθε ο τάτας του —τό νάνι, το νάνι, το νάνι, το νάνι— κι έλα ταχιά βραδάκι.

Θά σόχω πίτα με τυρί —τό νάνι, το νάνι, το νάνι το σπαργάνι— και περόδικα ψημένη.

Θά σόχω και γλυκό κρασί —τό νάνι, το νάνι, το νάνι το σπαργάνι— να πιείς και να μεθόσεις.

Άπ' την καρνά είν' ή άμ (πουριά

—τό νάνι, το νάνι, το νάνι το σπαργάνι— και το σκυλι δεμένο.

Δημ. Φ.

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Έξ άφορμής άπλοϊκού στιχογράμματος, δημοσιευμένου στο φ. 53 του «Νεχωρίτη», παραθέτω σχετικό ποίημα του Ζαχαρία Παπαντωνίου:

Ο ΕΕΝΗΤΕΜΕΝΟΣ

Σάν πήγε στην Άμερική, έγύριζεν ο νοός του πίσω καθημερινή και Κυριακή.

Σάν άρχιζε να γράφει γράμμα «Καλή μου, μάννα κι άδερφή...», εκεί τόν έπιανε το κλάμα.

Έπέρασε καιρός πολύς, στα ξένα άσπρίσαν τα μαλλιά (του, γυρίζε πίσω παραλής.

Τά πλούτια του είναι περισσά, έφερε γούνες και ρολόγια, έχει τα δόντια του χρυσά.

Πηγαίνει στο σπιτάκι τ' ίσια. Η μάννα του; ή άδερφή; Είναι κι οι δυο στα κυπαρίσσια!

Άς ξαναζούσαν μι ά βραδιά

πιασαν και έσφαξαν όκτώ άνύποπτους και άθώους στρατοκόπους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΦΟΥΡΛΑΣ

—κι άς ήτανε και στ' όνειρό (του— θα δινε δόλακερο το διός του.

Σημειώνω, πρόχειρα, και τα διηγήματα: α) Άλεξ. Παπαδιαμάντη, «Ο Άμερικάνος. β) Άντώνη Τραυλαντώνη, Τά Χριστούγεννα του Άμερικάνου, και γ) Γεωργ. Άθάννα, Τ' Άγια Χώματα.

«Ο Άμερικάνος (όμογενής των Η.Π.Α.) στη νεοελληνική ποίηση και πεζογραφία». Νά, ένα θέμα, στο όποιο θα μπορούσε να ενδιατρέψει κάποιος από τούς νεώτερους γραμματιζόμενους του χωριού μας (Άν, πέρ' από το ποδόσφαιρο και την καλαθοσφαίριση και τά... σουφλάκια, ή τις ειδικές σπουδές, υπάρχουν και γενικώτερα πνευματικά διαφέροντα).

Δ. Φ.

ΛΑΪΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

1

Μιά βολά ή άλπου είδε έναν να χώνει τα σίδερα.

— Τί κάνεις αυτοού; τόν ρωτάει.

— Ταφιάζω το παιδάκι μ'! της λέει.

Συνέχεια στη 4η σελίδα

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Αθήνα 15.9.1993

Προς
Το Δ.Σ. του Συλλόγου Νεοχωριτών Ναυπακτίας

Ενταύθα.

Στην εφημερίδα του Συλλόγου σας «Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ» τον Απριλίου — Μαΐου 1993 διάβασα επιστολή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Αλεξάνδρου, στην οποία αναφέρει ότι με έκπληξη είδε στον απολογισμό της Επιτροπής Ανεγέρσεως του Εξωκκλησίου Αγίας Παρασκευής Παληονέχωρου, που δημοσιεύτηκε στην παραπάνω εφημερίδα, να αναγράφεται ότι στο Δεσπότη δόθηκαν για τα εγκαίνια του Εξωκκλησίου αυτού 70.000 δρχ., πράγμα το οποίο —όπως αναφέρει αναληθώς ο Σεβασμιώτατος στην παραπάνω επιστολή του— «είναι ψευδές», γιατί δεν έλαβε ούτε δραχμή εκτός αν —όπως αναφέρει, επίσης, στην επιστολή του— «στο Παληονέχωρο τόσο στοιχίζει ένα πιάτο φαγητό που μου έδωσαν, γιατί την επομένη έφραγα, χωρίς να καθίσω για φαγητό και το στρώμα που κοιμήθηκα σε κάποιο μαντρί του Παληονέχωρου».

Παρά το βαθύτατο σεβασμό, που τρέφω προς τον κλήρο και πολύ περισσότερο προς τον ανώτερο πνευματικό πατέρα μας, το Μητροπολίτη μας, ομολογώ ότι σφόδρα έχω εκπλαγεί από τις άδικες κατηγορίες του και τους χαρακτηρισμούς του και δυσκολετήκα να πιστεύσω ότι όλα αυτά έχουν γραφεί από το Μητροπολίτη μας, γιατί είναι αναληθήστατα, όπως αποδεικνύεται από τα παρακάτω.

Η Νεοχωριτική φιλοξενία είναι γνωστή και έξω ακόμα από την Επαρχία μας, αλλά και ο Σεβασμιώτατος την γνώρισε και την επαίνεσε μάλιστα κατά την επίσκεψή του στις Αμερικνές Πολιτείες της Αμερικής, όπου και οι Νεοχωριτες πλουσιοπάροχα τον φιλοξένησαν. Επίσης και στο Παληονέχωρο, κατά την ημέρα των εγκαίνιων, εξέφρασε το θαυμασμό του, διότι δοθήκε στο θορόν ένα στήριγμα σπύτι, όπως και πράγματι είναι, ήτοι το σπύτι, στο οποίο κοιμήθηκε και το οποίο στην παραπάνω επιστολή του χαρακτηρίζει ως «μαντρί».

Ο απολογισμός έπρεπε να συνταχθεί, γιατί τόσον εγώ, ως υπεύθυνος της Επιτροπής Ανεγέρσεως του Εξωκκλησίου Αγίας Παρασκευής, όσον και τα υπόλοιπα μέλη, είχαμε υποχρέωση να συντάξουμε αυτόν με κάθε λεπτομέρεια και να παρακαλέσουμε τον Πρόεδρο του Συλλόγου (της Αμερικής), προς τον οποίο στείλαμε τον εν λόγω προϋπολογισμό, να κοινοποιήσει αντίγραφο αυτού σε όλους που έδωσαν χρήματα για την ανέγερση του παραπάνω Εξωκκλησίου. Επόμενο ήτο να συμπληρωθεί στον προϋπολογισμό αυτόν

και το χρηματικό ποσό, που δόθηκε στο Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας.

Στο Μητροπολίτη δόθηκαν οι 70.000 δρχ., ύστερα από ομόφωνη απόφαση μελών της παραπάνω Επιτροπής και μελών του Συλλόγου σας, που πάρθηκε μετά την τελετή των εγκαίνιων στο προαύλιο του Εξωκκλησίου, όπως αναφέρεται και στην από 18.6.93 επιστολή του συγχωριανού μας Αλέκου Γ. Φλώρου, η οποία κοινοποιήθηκε και στην πιο πάνω αναφερόμενη επιτροπή. Και πάρθηκε η απόφαση αυτή, γιατί ο Σεβασμιώτατος για να πάει στο Παληονέχωρο, υποβλήθηκε σε έξοδα για την εκ Ναυπάκτου μετακίνησή του.

Όταν —μετά την τελετή των εγκαίνιων— εισήλθα στο Ιερό του Εξωκκλησίου, για να δώσω στο Σεβασμιώτατο το φάκελλο, μέσα στον οποίο ήταν οι 70.000 δρχ., μου είπε «δεν είναι ανάγκη, διότι δεν ήλθα για πληρωμή», οπότε τον απάντησα, ότι δεν είναι για πληρωμή, αλλά για τα έξοδα, που υποβλήθηκε για να πάει στο Παληονέχωρο και τον παρεκάλεσα να δεχθεί την προσφορά μας. Έγστερα από την απάντησή μου αυτή, δέχθηκε το παραπάνω χρηματικό ποσό, λέγοντας «από επιμένετε, σας ευχαριστώ». Στη συνέχεια παρεκάλεσα το Σεβασμιώτατο να έλθει για φαγητό, πράγμα το οποίο και έγινε στο προαύλιο του Εξωκκλησίου, όπως αναφέρεται και στην επιστολή του Αλέκου Φλώρου, ο οποίος απέστειλε στο Σεβασμιώτατο και φωτογραφία, από την οποία προκύπτει ότι πράγματι ο Σεβασμιώτατος κάθισε και έφαγε μαζί με συγχωριανούς μου.

Ανυπόμυ, που αναγκάζομαι να αναφέρω τα παραπάνω και πολύ σκέφτηκα αν —για λόγους σεβασμού προς τον κλήρο γενικά— έπρεπε να σας στείλω την επιστολή μου αυτή. Περίμενα μάλιστα —όστερα και από την παραπάνω επιστολή του Αλέκου Φλώρου— ότι ο Σεβασμιώτατος θα προέβαινε σε κάποια ενέργεια για την αποκατάσταση της τιμής και υπολήψης των μελών της Επιτροπής, αλλά ματαίως. Έτσι απεφάσισα ύστερα από εξονσιοδότηση των μελών της επιτροπής εγάνον και του Δ.Σ. του συλλόγου μας, να γνωστοποιήσω δια της εφημερίδας σας στους αναγνώστες της τα παραπάνω αναφερόμενα προς αποκατάσταση της αληθείας, γιατί η τιμή και υπολήψη παντός ανθρώπου είναι πολύτιμο αγα-

Συνέχεια από την σελ. 1

Μακόνεια εντάχθηκε στην αποστολή και ο Αρχιμ. Ειρηναίος Κοντοσιριάννης από το μοναστήρι του Σωτήρος.

Ενάμιση χιλιόμετρο έξω από το χωριό βρίσκεται το βυζαντινό μοναστήρι της Παναγίας της Παναξιώτισσας. Ένα θαυμάσιο βυζαντινό μνημείο (950 μ.Χ.) μέσα στον Γραβρολιμνιώτικο κάμπο.

Φαίνεται ότι ο ναός ήταν κατάγραφος και τώρα μόνο δύο υπολείμματα τοιχογραφιών υπάρχουν σε δυο σημεία. Ο τρούλος είναι φανταστικός και μεγαλοπρεπής.

— Μετά την Παναξιώτισσα πήγαμε στο λόφο της Αγίας Τριάδος Κ. Βασιλικής. Στο λόφο αυτό ήταν η Ακρόπολη της Αρχαίας πόλης που την αναφέρει ο Όμηρος

ΛΑΪΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Συνέχεια από την σελ. 3

— Και γιατί δεν κλαίς;
— Στο χωριό μ' την άλλη μέρα κλαίνε.

Πάει τη νύχτα ή αλπού να φάει το θαμμένο και πιάστηκε στα σίδερα.

— Τώρα κλαίνε, κυρά Μάρω! της λέει ο νοικοκύρης το πρωί. Τού λέει ή αλπού, να τον ξεγελάσει:

«Ο μακαρίτης ο πατέρας σου, άμα έπιανε κανένα ζουλάπι, τδινε δυό - τρεις ξυλιές στα πινά και τ' απόλαγε.

— Έτσι κι εγώ θα κάμω. Την αρχινάει μ' ένα παλούκι και νά! και νά! όσο που την ξέκαμει.

— Κι ο σκατόφυχος ο πατέρας σου τ' ίδια έκανε κι εσύ τ' ίδια κάνεις! τού λέει ή αλπού. Και τέλειωσε.

Μαθέ πάμπου προς πάμπου ο άνθρωπος δέν αλλάζει τα συνήθια.

2

Ρώτησαν, λέει, τη χουχουβάια:

— Γιατί γυρίζεις τη νύχτα κι όχι την ημέρα;

Κι ή χουχουβάια είπε:

— Για να μη γλέπω τ'α πράξενα τού κόσμου!

Δ. Φ.

θό και το αγαθό αυτό προσβλήθηκε βαρύντατα από την επιστολή του στο πρόσωπο των μελών της παραπάνω Επιτροπής και εκ τούτου παρακαλώ να δημοσιεύσετε στην εφημερίδα σας την επιστολή μου αυτή.

Με αδελφικούς χαιρετισμούς
ΧΡ. ΑΘ. ΑΛΠΟΓΙΑΝΝΗΣ
Επίτιμος Πρόεδρος
του συλλόγου Νεοχωριτών
Η.Π.Α.

ΤΟ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

ΕΥΧΕΤΑΙ

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΜΑΣ ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ, ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, «ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1994

Β' Πολιτιστική και Πατριδογνωστική εξόρμηση της Ο.ΣΥ.Ν

«Αρχίαλος Χαλκίς» κατά τον Όμηρο, Χαλκία κατά τον Αρτεμίδωρο και Χάλκεια κατά τον Πολύβιο. Στα άκρα του λόφου φαίνονται ίχνη των τοίχων του Κάστρου.

Όταν φθάσαμε στην κορυφή η έκπληξή μας ήταν μεγάλη. Από τις ανασκαφές φάνηκαν τα ερείπια μιας τεράστιας παλαιοχριστιανικής Βασιλικής του 5ου ή 6ου μ.Χ. αιώνα.

Από την Βασιλική αυτή πήρε το όνομα η περιοχή.

Εντός των τοίχων της Βασιλικής διασώζονται ερείπια μικρού βυζαντινού ναού. Έτσι λοιπόν ο λόφος διατηρεί αξιοθαύμαστα ίχνη αρχαιοελληνικής, Παλαιοχριστιανικής και βυζαντινής εποχής της συνεχούς κατοίκησης της περιοχής.

Έγστερα από την αρχαία Χάλκεια φτάσαμε στους πρόποδες της Βαράσοδας, όπου η Λιμνοπούλα (Καθρολίμνη) ή Γαβρολίμνη ή Καπρολίμνη παλαιότερα, που έδωσε και το όνομα στην ευρύτερη περιοχή.

Ψηλότερα στην Ν. πλευρά της επιβλητικής Βαράσοδας το οχυρό «Κάστρο της Πάγκαλης» που διακρίνεται τα τείχη του, έκαναν απροσπέλαστη την πρόσβαση. Λόγω όμως της μεσημεριάτικης ώρας δεν ανεβήκαμε στο Κάστρο της Πάγκαλης, ούτε μπορούσαμε να φθάσουμε στο ασκητικό σπήλαιο «Αγ. Νικόλαος Βαράσοδας», γιατί χρειαζόταν βάρκα.

Στις 14.30 φάγαμε στο παραλιακό κέτρο του χωριού, όπου μας περίμενε ο Κοινοτάρχης Χρ. Νικολάου και άλλοι Βασιλικιώτες. Στο δρόμο για τη Ναύπακτο ο Πατριάρχης μας έδειξε το «Παλιόμοναστήρι» της Κλδοκας, βυζαντινό μοναστήρι του 9ου αιώνα κατά τους ειδικούς, που δυστυχώς μεταβλήθηκε σε στρόγγα.

Το απόγευμα πήγαμε τον χωματόδρομο για το μοναστήρι της «ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ». Σε μερικά σημεία, 2—3 δσκολέθηκε το λεωφορείο να περάσει. Μας αποζημίωσε όμως το μεταβυζαντινό μοναστήρι της Βομβοκούς, σε ωραίο φυσικό και καθαρό περιβάλλον με τριμελή γυναικεία αδελφότητα. Το καθολικό ανακαινίστηκε το 1695. Το εσωτερικό, με αρκετές σημαντικές τοιχογραφίες.

Μετά το μοναστήρι της Βομβοκούς, στο περίφημο «ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ». Δεν θα το περιγράψουμε. Τα λόγια δεν μπορούν να καταγράψουν το μνημείο τούτο. Μόνο μια επίσκεψη θα δώσει στον καθένα ανταμωθή γι' αυτά που θα δει. Αποτελεί ένα σπάνιο δείγμα φρουριακής αρχιτεκτονικής με τα πέντε διαζώματα. Όμως και εδώ είναι έκδηλη η εγκατάλειψη.

Την επομένη μέρα φθάσαμε στη Δάφνη και εδώ υπάρχει «Πόρος» έχει εντυπωσιακή δόμηση, και χρειάζεται να ληφθούν μέτρα να μην καταρρεύσει.

Στην συνέχεια με τον Κοινοτάρχη της «Σκάλας» φθάσαμε στο αρχαίο «ΒΟΥΤΤΟ» στην κορυφή της οράχης Β. της Σκάλας. Εκεί η ΣΤ' Εφορεία αρχαιοτήτων έκανε ανασκαφές που απεκάλυψαν το διοικητήριο. Η θέα και εδώ είναι καταπληκτική. Η πόλη φαίνεται ότι ήταν εκτεταμένη, με το νεκροταφείο (δρέθηκαν συλημένοι τάφοι) τις κατοικίες και τους Δημόσιους χώρους, σ' όλη την έκταση που σήμερα ονομάζεται «ΜΑΡΜΑΡΑ & ΜΝΗΜΑΤΑ». Διακρίνεται ακόμα ο αρχαίος δρόμος που οδηγεί στο «Ασκληπιείο το εν Κρουνοίς» της πόλης. Ο Αρχαίος Βουττός με το Ασκληπιείο του σε συνδυασμό με το μοναστήρι του Σωτήρος μπορεί να αποτελέσουν πόλο έλξης επισκεπτών.

Μετά τον αρχαίο Βουττό και την φιλοξενία των Σκαλιωτών στο Κέντρο, φθάσαμε στο «Μοναστήρι του Σωτήρος», όπου μας υποδέχθηκαν με τα γνωστά φιλικά αισθήματα, ο Πανοσιολογίτατος καθηρούμενος π. Σπυριδωνας και η Αδελφότητα. Μετά το πλούσιο γεύμα στην μεγάλη τραπέζα της Μονής, η έκπληξή ήταν η ψαλμοδία από τον Σεβ. Μητροπολίτη Πατρών κ. Νικόδημο, δύο εκκλησιαστικών τραγουδιών. Η μελωδική φωνή του Μητροπολίτη καθήλωσε στην κυριολεξία την γεμάτη αίθουσα. Το μοναστήρι του Σωτήρος που από έξω, ατενίζει κανείς όλο τον Ναυπακτικό κάμπο, και εσωτερικά σε εκπλήττει με τον Ιερό Ναό του, τη βιβλιοθήκη του, τον επί 24ώρον βάσεως λειτουργούντα ραδιοφωνικό σταθμό, τις αίθουσες υποδοχής, και την αμφιθεατρική ξύλινη αίθουσα ομιλιών και εκδηλώσεων.

Εδώ πρέπει να τονίσουμε, όπως μας ενημέρωσαν ότι έχει δήναμη 30 καλοήρων περίπου, που υπηρετούν το μοναστήρι τούτο.

Γενικό συμπέρασμα από το οδοιπορικό μας: Υπάρχουν πέραν των φυσικών, αξιοθέατα και μνημεία του ανθρωπίνου πολιτισμού, γύρω από τη Ναύπακτο, τα οποία πρέπει να ενταχθούν σ' ένα πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης. Αντά καταλλήλως αξιοποιούμενα μπορούν ν' αλλάξουν τη ζωή όλης της περιοχής.

Ας βοηθήσουμε λοιπόν όλοι προς αυτή την κατεύθυνση.

Όλα τ' ανωτέρω μνημεία βιντεοσκοπήθηκαν και θα καταγραφούν σε κασέτα, η οποία θα κυκλοφορήσει. Τα άνω καταγραφέντα, είναι από αποσπάσματα που δημοσιεύτηκαν στην «Ναυπακτία» αρ. φύλλον 63, Ιούλιος —Αύγουστος 1993 με τίτλο «Β' Πατριδογνωστική και Πολιτιστική Εξόρμηση στη Νότια Ναυπακτία — Το διήμερο οδοιπορικό των εκπλήξεων και των απογοητεύσεων».

Κ. ΜΑΝΤΗΣ